

Georgië

Batumi (roof)vogelspectakel

29 augustus – 7 september 2014

Grauwe Kiekendief juv

Naast de Wespindieven zijn de aantallen 'slanke kieken' bij Batumi ongeëvenaard in de Wereld (foto: Nils van Duivendijk)

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 29 aug Amsterdam – Batumi

De start van de reis vanaf Schiphol liep gesmeerd. Na een tussenstop in Kiev landden we netjes op tijd in Batumi waar we opgewacht werden door de familie van ons verblijf. Het was inmiddels al donker en het regende, dus vogels zagen we deze dag nog niet.

Dag 2 – 30 aug home-stay (Sakhalvasho) – haven Batumi

Het had de hele nacht doorgeregend en ook de ochtend was nog niet droog. De zichtbare trek lag stil, maar juist op dit soort dagen zitten de bosjes vaak vol. Vanuit onze home-stay konden we ons prima vermaken met allerlei zangers rondom het huis w.o. Noordse Nachtegalen, Oostelijke Gekraagde Roodstaart, Wielewalen en een helaas wat vluchtige Groene Fitis. In de loop van de ochtend werd het droog en kwam de trek op gang met o.a. mooie groepen Scharrelaars. Een echt vette trekdag zou het niet gaan worden vanwege de buien die er nog steeds hingen, dus besloten we naar de haven te gaan. De 'migrant-trap' (braakliggend terrein met fijnstraalachtige vegetatie) naast de haven was evenals vorig jaar weer een geweldige plek met zulk weer. Een greep uit de waarnemingen: Poelsnip!, ong 10 Draaihalzen, veel 'Acro's' w.o. Grote Karekiet, Kaspische Kleine Karekiet en Bosrietzanger, Nachtzwaluw, Kleine Spotvogel, 15 Grauwe Klauwieren, 25 Paapjes, 4 Sperwergasmussen, een *supercillaris* Balkankwikstaart en een groep van 65 Zwarte Ibissen trokken over de stad. En dat allemaal op een stukje van slechts enkele honderden m². Over zee zagen we onze enige Yelkouan Pijlstormvogel vliegen.

Draaihalzen lieten zich geweldig bekijken bij de haven (foto: Nils van Duivendijk)

Dag 3 – 31 aug home-stay (Sakhalvasho) – telpost 1 - Chorokhi Delta

We startten de dag, zoals gebruikelijk op deze reis, weer op de bovenverdieping van onze home-stay waar vrij uitzicht is op de trekbaan. Later verplaatsten we ons naar telpost 1 welke een paar honderd meter verderop/hogerop ligt. Het weer was opgeklaard dus een goede roofvogeltrekdag lag in het verschiet. Inderdaad kwamen de Wespendienven op gang met in de ochtend vele 10.000den (in soms enorme bellen), daarnaast o.a. 30 Dwergarenden, 50 Balkansperwers, een fraaie adulte man Kleine Torenvalk en we determineerde 3 Steppekiekendieven. Maar het werkelijk aantal ligt uiteraard veel hoger vanwege het feit dat van de slanke kiekken het overgrote merendeel juveniel is en de afstand vaak te groot voor nadere determinatie. Het geluid van overtrekkende Bijeneters was niet van de lucht, het moeten er vele duizenden zijn geweest. Na de lunch verplaatste we ons naar de Chorokhi Delta. Een flinke wandeling in de delta leverde een reeks aan steltlopersoorten op, verder o.a. 2 Klein Waterhoenders, 15 Lachsterns, 10 Witvleugelsterns die zich geweldig lieten bekijken, mooie aantallen Zomertortels, 50 Grauwe Klauwieren, 15 Kleine Klapeksterns, veel roepende Noordse Nachtegalen (maar het zien van deze soort is een stuk lastiger...), Citroenkwikstaarten en wat Ortolanen.

Dag 4 – 1 sept home-stay (Sakhalvasho) – Botanic Gardens - home-stay (Sakhalvasho)

Na het ontbijt was de roofvogeltrek al op gang vanwege het warme en stabiele weer. Wolken en stromen Wespendienven kwamen voorbij met lagere aantallen andere soorten. Het werd de dag met de hoogste aantallen Dwergarenden (100) en Balkansperwers (250), ook Zwarte Wouwen deden het goed met vele 100den.

Na de koffie stonden de Botanic Gardens op het programma, dé plek voor Turkse Boomklever. Nog voor de eigenlijke ingang hadden we er al één leuk in beeld, er volgden er nog tegen de tien. De gardens liggen direct langs de kust en kunnen bij gunstige omstandigheden ook erg goed zijn voor zangers en roofvogeltrek. Maar door het erg stabiele weer hadden we hier geen geluk mee. Jacob vond een vleugel van een zanger die waarschijnlijk aan een Kaukasische Tjiftjaf toebehoorde, beetje frustrerend natuurlijk want dit is een soort die tot de meer bijzondere mag worden gerekend op die locatie.

Terug in de home-stay vermaakte we ons de rest van de dag uitstekend met de enorme trek die aan

ons voorbij kwam.

Dag 5 – 2 sept home-stay (Sakhalvasho) – telpost 2 (Shuamta) - Chorokhi Delta

Uiteraard startten we eerst na het ontbijt op onze eigen 'telpost', onze bovenverdieping. Na de koffie maken we ons op om telpost 2 te gaan bezoeken. Hoewel hemelsbreed slechts 4 km van onze home-stay moeten we eerst 30 min in de auto zitten en vervolgens ook nog 30 min lopen over steile paden en trappen. Uiteindelijk aangekomen op de top blijkt de trek hier niet geweldig te zijn maar het uitzicht maakt veel goed. Na een uurtje houden we het voor gezien, hoewel we weten dat het toch plotseling op gang kan komen.

De rest van de dag brengen we door in de Chorokhi Delta waar we naast de verwachte zaken een Roze Spreeuw zien overvliegen en 2 Pontische Meeuwen uit de Geelpootmeeuwenbrei peuren (Pontische Meeuw is opvallend schaars hier zo oostelijk!).

Home-stay bovenverdieping. Een uiterst relaxte manier om de trek te bekijken (foto Hans Semeins)

Dag 6 – 3 sept home-stay (Sakhalvasho) – telpost 1 - Chorokhi Delta naar binnenland - haven

De roofvogeltrek ging vandaag westelijker dan de eerdere dagen en dat levert altijd spektakel op. De fotografen onder ons kregen het druk want op telpost 1 kwamen veel rovers laag over. We konden 8 Steppekieken determineren tussen de vele Grauwe. Wespindieven piekten naar 80.000 volgens de officiële telling en totaal 50 Scharrelaars mogen ook niet onvermeld blijven. Na de lunch zakte de trek in en besloten we een stukje te gaan pionieren. De Chorokhi rivier kent ook landinwaarts een brede delta waarlangs een weg loopt dus het leek ons interessant om dat eens te gaan bekijken. Naast enorme aantallen grote meeuwen (minstens 99% Geelpootmeeuw) viel het qua andere soorten wat tegen. Dit kan mede komen door het erg stabiele weer want de bosjes langs de rivier lijken in ieder geval een erg goede plek voor zangers als er een 'fall' is. Daarnaast ligt dit deel van de rivier pal onder de roofvogeltrekbaan.

'Stairway to Heaven'; trap naar telpost 1 (foto: Hans Semeins)

Dag 7 – 4 sept home-stay (Sakhalvasho) – Paliastoma meer – strand Colchiti

Korte tijd na het ontbijt vertrokken we voor de rit naar het Paliastoma meer voor de boottrip. Het meer ligt net ten zuiden van de stad Poti en is een uur rijden. Bij de aanlegsteiger zagen we de enige Woudaap van de reis. Op het meer is Geoorde Fuut erg talrijk, verder zagen we o.a. Witvleugelsterns en een Dunbekmeeuw. Aan de overkant van het meer voeren we een kreek op met aan weerszijde bos. Net bij het binnenvaren van de kreek ontdekken we een katachtige die door de kenners als Wilde Kat wordt herkend, een bijzondere waarneming! Langs de kreek verder veel IJsvogels (25), Purperreigers en enkele Kwakken. De trek is hier minder geconcentreerd maar gaat wel gewoon door met mooie torens opcirkelende rovers.

Na de boottrip en de lunch langs het meer gingen we naar het strand aan de Zwarte Zee, nog geen kilometer verderop. Hier is een grote zandtong die de zee in loopt bleek erg goed te zijn. We hadden

al gehoord dat hier de vorige dag een 'Woestijnplevier' was gezien. Al snel hadden we de 'Woestijnplevier' in beeld en zonder het ons te beseffen stonden we eigenlijk naar een Tibetaanse Plevier te kijken...! De vogel leek groot en langpotig en door de afleiding van een reeks aan andere leuke soorten als Terek Ruiters, verschillende soorten sterns en meeuwen ontsnapte de ware identiteit van de plevier gek genoeg aan onze aandacht. Ook de andere Nederlandse groep had het even niet door, maar kwam er later op terug. Met de foto's was het duidelijk een 'Lesser Sand Plover', de eerste voor Georgië!

Dunbekmeeuw eerste winter tijdens de boottrip (foto: Nils van Duivendijk)

'Lesser Sand Plover', de eerste voor Georgië! (foto: J. Hermans)

Dag 8 – 5 sept home-stay (Sakhalvasho) – Kobuleti NP - home-stay (Sakhalvasho)

Het nog steeds erg stabiele zorgde er helaas voor dat de trek zich steeds verder landinwaarts verplaatste en dat de rovers al vroeg enorm hoog zaten. Daarnaast raakten de bosjes steeds leger... Dergelijk weer is eigenlijk vrij uitzonderlijk hier.

In de middag bezochten we een voor deze trip nieuw gebied, Kobuleti NP. Het is slechts ruim een half

uurtje rijden en we staan aan rand van een prachtig moerasgebied wat mede door de locatie (zo dicht langs de kust) een magneet voor trekvogels moet zijn. Vanaf een uitzichttoren zagen we een reeks roofvogels waaronder een paartje baltsende (!) Schreeuwarenden, toch wel merkwaardig gedrag in september voor een trekvogel... Verder onze enige Bastaardarend op forse afstand, een Zeearend, Slangenarenden en omdat we toch met arenden bezig zijn ook nog Dwergarend. Alles vanaf dezelfde plek. Vanuit de bosjes klonken roepende Oostelijke Vale Spotvogels en Snorren. We besloten de dag weer vanaf onze bovenverdieping. Bijeneters zijn al erg talrijk, maar de 2 groepen van 66 en 52 ex die voor ons in de bomen kwam zitten mag gerust nog vermeld worden.

'Belletje' Zwarte Wouwen (foto: Nils van Duivendijk)

Dag 9 – 6 sept home-stay (Sakhalvasho) - Chorokhi Delta – haven

Na de gebruikelijke blik vanaf onze bovenverdieping verplaatsten we ons naar de Delta. De Delta is geen dag hetzelfde en ook nu hadden we weer nieuwe soorten. Een juveniele Krooneend vloog wat rond, mogelijk af en toe verstoord door jagers. Het kan helaas niet onvermeld blijven dat de zwarte kant van Batumi en omgeving de jacht op trekvogels is, en dat ondervonden we van pijnlijk nabij deze dag. De Batumi Raptor Count groep doet al jaren pogingen om de (daar ook!) illegale jacht een halt toe te roepen, maar veel lijkt het nog niet op te leveren. Handhaving van regels in het algemeen is niet de sterkste kant van Georgië...

Als klap op de vuurpijl zagen we een onvolwassen Reuzenzwartkopmeeuw overvliegen in een kleine groep Geelpoten en dalen achter de vuilnisbelt. Helaas pas opgepikt toen de vogel al aan ons voorbij was gevlogen. Een zoekpoging in het onoverzichtelijke gebied leverde geen vervolgwaarneming meer op.

Een verzwakte Hop op het strand liet zich eenvoudig oppakken, maar vloog gelukkig later door. Sommige trekvogels komen verzwakt aan na een tocht over de Zwarte Zee, vooral tijdens slecht weer. (foto: J-W Hermans)

Dag 10 – 7 sept vertrek

In de vroege ochtend, het was nog donker, reden we naar de luchthaven. De terugreis inclusief tussenstop verliep zonder problemen waardoor we al in de vroege middag weer terug in Nederland waren. Een prachtige vogeltrekervaring rijker!

Naschrift

Batumi als (roof)vogeltrek bestemming deed z'n naam weer volledig eer aan. Dagen met 'onbegrijpelijke' sterke trek zijn in een week echt gegarandeerd. Een veel geroepen kreet van de deelnemers was: 'ongelofelijk, het blijft maar komen...!'

Dit jaar speelde het uitzonderlijk stabiele weer uiteindelijk een wat negatieve rol. De trek ging de laatste dagen zeker vol door maar te hoog en te diep door de bergen om de vogels echt goed te zien. Elk jaar zal anders blijken, maar de beste situatie is een afwisseling van dagen met slecht en goed weer, en juist die weersituatie komt hier het meest voor begin sept.

Ik kijk alweer uit naar volgend jaar!

Nils van Duivendijk, okt 2014